

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och temporär ändring av lagens 19 §

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet ändras. Det föreslås att de bestämmelser i vilka det hänvisas till ett i kreditinstitutslagen avsett handelslager ändras på grund av att kreditinstitutslagen har ändrats.

I denna proposition föreslås dessutom att lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet ändras temporärt så att kreditinstituts räntor på s.k. oreglerade

fordringar inte räknas som skattepliktig inkomst vid beskattningen för skatteåren 2005 och 2006.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt. Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2005. I fråga om räntor på kreditinstitutens oreglerade fordringar tillämpas lagen vid beskattningen för skatteåren 2005 och 2006.

MOTIVERING

1. Nuläge och föreslagna ändringar

Finansiella instrument som ingår i ett handelslager

I 5 § 6 a punkten och 8 § 1 mom. 2 a punkten i lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968), nedan näringskattelagen, finns bestämmelser om beskattningen av de realiserade intäkter och kostnader som föranleds av värderingen av ett i kreditinstitutslagen (1607/1993) avsett handelslager. Med ett handelslager avses poster i enlighet med 36 § 1 mom. 2 punkten i kreditinstitutslagen, dvs. fordringsbevis, värdepapper och derivatinstrument. Om periodisering av dessa poster bestäms i 27 e § i näringskattelagen och om tillgångsslagsöverföringar bestäms i näringskattelagens 51 § 1 mom. 4 punkt.

Kreditinstitutslagen har ändrats genom bestämmelser som trädde i kraft den 1 januari 2005. Om värdering av finansiella instrument bestäms i lagens 36 § 1 mom.

enligt vilket fordringar och derivatinstrument samt den bokföringsskyldiges aktier, andelar och andra finansiella instrument som tas upp i aktiva i balansräkningen dvs finansiella tillgångar, tas upp i bokslutet till sitt verkliga värde per bokslutsdagen om annat inte framgår av 2—5 mom. Därtill värderas sådana skulder, som ingår i en handelsportfölj eller som är derivatinstrument, till sitt verkliga värde per bokslutsdagen, om annat inte framgår av 4 mom. Till dessa finansiella instrument räknas utöver finansiella instrument som innehas för handel också finansiella tillgångar som kan säljas.

Det föreslås att 5 § 6 a punkten, 8 § 1 mom. 2 a punkten, 27 e § och 51 § 1 mom. 4 punkten i näringskattelagen ändras så att det i bestämmelserna hänvisas till sådana i 36 § 1 mom. i kreditinstitutslagen avsedda finansiella instrument vars värdeförändringar i bokföringen har antecknats på ett resultatpåverkande sätt. Tillämpningen gäller endast sådana finansiella instrument som innehas för handel. Bestämmelserna

tillämpas inte på sådana finansiella tillgångar som kan säljas.

Räntor på kreditinstituts oreglerade fordringar

Enligt det 3 mom. som temporärt fogats till 19 § i näringskattelagen beaktas inte som skattepliktig inkomst för ett i kreditinstitutslagen avsett kreditinstitut vid beskattningen för skatteåren 2003 och 2004 obetalda räntor på fordringar vilkas kapital enligt en av Finansinspektionen meddelad föreskrift skall upptas som oreglerat, och vilkas räntor kreditinstituteten enligt Finansinspektionens föreskrift inte får uppta som intäkt i bokslutet. En temporärt tillämplig bestämmelse med motsvarande innehåll togs in i lagen för första gången år 1993 och den kunde tillämpas under vissa förutsättningar redan vid beskattningen för år 1991.

Enligt Finansinspektionens föreskrift 106.1 får inte som intäkter för räkenskapsperioden redovisas obetalda räntor på fordringar vars kapital har upptagits som oreglerat enligt föreskrift 105.8. Enligt finansinspektionens föreskrift nr 105.8 skall fordrans kapital upptas som oreglerat om räntan på fordran eller fordrans kapital eller en del av det varit förfallet till betalning och obetalt i tre månader. Enligt Finansinspektionens uppgifter tillämpas de ovan beskrivna bokföringsprinciperna i vissa kreditinstituts bokföring ännu under åren 2005 och 2006. Avsikten är att alla kreditinstitut från och med år 2007 skall tillämpa det nya sättet för bokföring av räntor vilket grundar sig på standarden IAS 39.

Enligt IAS 39 bokförs en kalkylerad ränteintäkt för poster som hör till de finansiella tillgångarna, även om man varit tvungen att sänka postens bokföringsvärde på grund av en värdeminskning förlust. I sådana fall bokförs ränteintäkten på basis av den räntesats, till vilken motsvarande penningflöden har diskonterats för fastställandet av värdeminskning förlusten. Om ett kreditinstitut eller ett värdepappersföretag inte använder diskonteringsmetoden åren 2005 och 2006 vid värderingen av värdeminskning förluster

får det inte inkomstföra obetalda räntor efter bokföringen av värdenedgången.

På grund av de övergångsarrangemang för bokföringen som hänför sig till bokföringen av ränteintäkter föreslås att ett temporärt 3 mom. fogas till 19 § i näringskattelagen, vilket gäller till utgången av skatteåret 2006. Enligt det föreslagna 19 § 3 mom. i näringskattelagen beaktas inte som skattepliktig inkomst för ett kreditinstitut vid beskattningen för skatteåren 2005 och 2006 obetalda räntor på fordringar vilkas kapital enligt en av Finansinspektionen meddelad föreskrift skall upptas som oreglerat, och vilkas räntor kreditinstitutet enligt Finansinspektionens föreskrift inte får uppta som intäkt i bokslutet. Avsikten är att den föreslagna bestämmelsen till sitt innehåll skall motsvara den bestämmelse som varit i kraft till utgången av 2004.

2. Propositionens konsekvenser

Ändringen av hänvisningsbestämmelsen angående de finansiella instrument som ingår i ett handelslager föranleder inga skattekonsekvenser.

Enligt Finansinspektionens statistik var det sammanlagda beloppet av fordringar som upptagits som oreglerade hos kreditinstitutet cirka 359 miljoner euro vid utgången av 2004. Beloppet av räntorna på fordringar som upptagits som oreglerade beräknas för skatteåret 2005 uppgå till cirka 20 miljoner euro. Skattebeloppet av denna summa uppgår enligt en skattesats på 26 procent till 5,2 miljoner euro. Det att räntorna på oreglerade fordringar inte beaktas som inkomst innebär närmast att skatteplikten för dessa räntor skjuts upp. En del av räntorna torde dock inte alls inflyta.

Om räntorna på oreglerade fordringar skulle räknas som skattepliktiga det skatteår då de enligt Finansinspektionens föreskrifter inte har bokförts, har kreditinstitutet rätt att korrigera sina skattepliktiga inkomster för det skatteår då ränteförlusten konstateras som slutlig. Propositionen inverkar till denna del på periodiseringen av inkomsten. Som helhet beräknas propositionen inte ha nämnvärd verkan på skatteintäkterna.

3. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid finansministeriet. Vid beredningen har hörts finansministeriets finansmarknadsavdelning, Finansinspektionen, Skattestyrelsen och Bankföreningen i Finland rf.

4. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så snart som möjligt.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2005. Lagens 19 § 3 mom. tillämpas vid beskattningen för skatteåren 2005 och 2006.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och temporär ändring av lagens 19 §

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 24 juni 1968 om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 5 § 6 a punkten, 8 § 1 mom. 2 a punkten, 27 e § och 51 § 1 mom. 4 punkten, sådana de lyder i lag 1160/2002, samt
fogas temporärt till 19 §, sådan den lyder i lagarna 859/1981, 1539/1992 och 1008/2003, ett nytt 3 mom. som följer:

5 §

Ovan i 4 § avsedda skattepliktiga näringsinkomster äro bland andra:

6 a) de värdestegringar på i 36 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (1607/1993) avsedda finansiella instrument som innehas för handel, vilka med stöd av nämnda paragrafs 5 mom. eller motsvarande utländsk lagstiftning har bokförts som intäkter, samt

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra:

2 a) de värdenedgångar på i 36 § 1 mom. i kreditinstitutslagen avsedda finansiella instrument som innehas för handel, vilka med stöd av nämnda paragrafs 5 mom. eller motsvarande utländsk lagstiftning har bokförts som kostnader,

19 §

Utän hinder av 1 mom. räknas inte som skattepliktig inkomst för ett i kreditinstitutslagen avsett kreditinstitut vid beskattningen för skatteåren 2005—2006 obetalda räntor på fordringar, vars kapital

skall upptas som oreglerat enligt en av Finansinspektionen meddelad föreskrift, och vilka räntor kreditinstitutet enligt Finansinspektionens föreskrift inte får uppta och inte har upptagit som intäkt i bokslutet.

27 e §

De värdestegringar på finansiella instrument som avses i 5 § 6 a-punkten och 8 § 1 mom. 2 a-punkten är skattepliktig inkomst och deras värdenedgångar avdragsgill utgift för det skatteår under vilket posterna har bokförts som intäkter och kostnader. Den vid beskattningen oavskrivna anskaffningsutgiften för ovan avsedda finansiella instrument utgör egendomens ursprungliga anskaffningsutgift ökad och minskad med de ovan avsedda beloppen som vid beskattningen räknas som intäkter eller kostnader.

51 §

En nyttighet överförs inom en näringsförvärvskälla från ett slag av tillgångar till ett annat på följande sätt:

4) i 36 § 1 mom. i kreditinstitutslagen avsedda finansiella instrument som innehas för handel till ett belopp som motsvarar det sannolika överlåtelsepriset.

_____ Lagen tillämpas första gången vid
beskattningen för skatteåret 2005. Lagens
Denna lag träder i kraft den _____ 200 . 19 § 3 mom. tillämpas vid beskattningen för
Lagens 19 § 3 mom. gäller till och med den skatteåren 2005 och 2006.
31 december 2006. _____

Helsingfors den 18 november 2005

Republikens President

TARJA HALONEN

Andra finansminister *Ulla-Maj Widenroos*

Lag**om ändring av lagen om beskattning av inkomst av näringsverksamhet och temporär
ändring av lagens 19 §**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen av den 24 juni 1968 om beskattning av inkomst av näringsverksamhet (360/1968) 5 § 6 a punkten, 8 § 1 mom. 2 a punkten, 27 e § och 51 § 1 mom. 4 punkten, sådana de lyder i lag 1160/2002, samt
fogas temporärt till 19 §, sådana de lyder i lagarna 859/1981, 1539/1992 och 1008/2003, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

5 §

Ovan i 4 § avsedda skattepliktiga näringsinkomster äro bland andra:

6 a) de värdestegringar på fordringsbevis, värdepapper och derivatavtal i fråga om de poster som avses i 36 § 1 mom. 2 punkten kreditinstitutslagen (1607/1993) vilka med stöd av nämnda paragrafs 3 mom. eller motsvarande utländsk lagstiftning har bokförts som intäkter, samt

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra:

2 a) de värdenedgångar på fordringsbevis, värdepapper och derivatavtal i fråga om de poster som avses i 36 § 1 mom. 2 punkten kreditinstitutslagen vilka med stöd av nämnda paragrafs 3 mom. eller motsvarande utländsk lagstiftning har bokförts som kostnader,

19 §

Föreslagen lydelse

5 §

Ovan i 4 § avsedda skattepliktiga näringsinkomster äro bland andra:

6 a) de värdestegringar på i 36 § 1 mom. i kreditinstitutslagen (1607/1993) avsedda *finansiella instrument som innehas för handel*, vilka med stöd av nämnda paragrafs 5 mom. eller motsvarande utländsk lagstiftning har bokförts som intäkter, samt

8 §

Ovan i 7 § avsedda avdragbara utgifter äro bland andra:

2 a) de värdenedgångar på i 36 § 1 mom. i kreditinstitutslagen avsedda *finansiella instrument som innehas för handel*, vilka med stöd av nämnda paragrafs 5 mom. eller motsvarande utländsk lagstiftning har bokförts som kostnader,

19 §

Utan hinder av 1 mom. räknas inte som skattepliktig inkomst för ett i kreditinstitutslagen avsett kreditinstitut vid beskattningen för skatteåren 2005—2006 obetalda räntor på fordringar, vars kapital

27 e §

De värdestegringar på fordringsbevis, värdepapper och derivatavtal som avses i 5 § 6 a punkten och 8 § 1 mom. 2 a-punkten är skattepliktig inkomst och deras värdenedgångar avdragsgill utgift för det skatteår under vilket posterna har bokförts som intäkter och kostnader. Den vid beskattningen oavskrivna anskaffningsutgiften för ovan avsedda fordringsbevis och värdepapper utgör egendomens ursprungliga anskaffningsutgift ökad och minskad med de ovan avsedda beloppen som vid beskattningen räknas som intäkter eller kostnader.

51 §

En nyttighet överförs inom en näringsförvärvskälla från ett slag av tillgångar till ett annat på följande sätt:

4) fordringsbevis, värdepapper och derivatavtal som avses i 36 § 1 mom. 2 punkten kreditinstitutslagen till ett belopp som motsvarar det sannolika överlåtelsepriset.

27 e §

De värdestegringar på *finansiella instrument* som avses i 5 § 6 a-punkten och 8 § 1 mom. 2 a-punkten är skattepliktig inkomst och deras värdenedgångar avdragsgill utgift för det skatteår under vilket posterna har bokförts som intäkter och kostnader. Den vid beskattningen oavskrivna anskaffningsutgiften för ovan avsedda *finansiella instrument* utgör egendomens ursprungliga anskaffningsutgift ökad och minskad med de ovan avsedda beloppen som vid beskattningen räknas som intäkter eller kostnader.

51 §

En nyttighet överförs inom en näringsförvärvskälla från ett slag av tillgångar till ett annat på följande sätt:

4) i 36 § 1 mom. i kreditinstitutslagen avsedda *finansiella instrument som innehas för handel* till ett belopp som motsvarar det sannolika överlåtelsepriset.

Denna lag träder i kraft den 200 .
Lagens 19 § 3 mom. gäller till och med den 31 december 2006.

Lagen tillämpas första gången vid beskattningen för skatteåret 2005. Lagens 19 § 3 mom. tillämpas vid beskattningen för skatteåren 2005 och 2006.